ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Таргоній О.О.
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 013 Початкова освіта
Житомирського державного університету імені Івана Франка

Науковий керівник: Мирончук Н.М.
доктор педагогічних наук, професор
ORCID ID: 0000-0002-1360-6381

Проблеми модернізації іншомовної освіти підростаючого покоління в умовах цифрової трансформації суспільства хвилюють зараз і державу, і педагогічну спільноту в цілому. Актуальною є потреба об’єднати зусилля науковців та практиків для створення ефективної методики навчання в початковій школі, визначити внесок інноваційних цифрових ресурсів у процес формування в школярів стійких навичок іншомовного спілкування.

Нові освітні стандарти мають на меті сформувати в школяра не лише знання мовних норм, а й уміння вільно спілкуватися іноземною мовою відповідно до вікових можливостей. Крім забезпечення вчителів та школярів базовим навчальним матеріалом, створюються також методологічні й технологічні основи для моделювання комунікативних ситуацій, спрямовані на підвищення мотивації та подолання мовного бар’єру.

Як підґрунтя наших дослідницьких пошуків розглядаємо праці вітчизняних науковців О. Бігіч, В. Бикова, І. Задорожної, О. Ковтун, Н. Мирончук, В. Редька, ін. та зарубіжних дослідників М. Каналє, М. Свейна, Д. Хаймса. Зокрема, О. Бігіч визначає принципи й методичні засади формування комунікативної компетентності в процесі навчання іноземних мов [1], О. Ковтун обґрунтовує особливості формування комунікативної культури особистості в умовах комп’ютеризації суспільства [2]. Н. Мирончук досліджує питання самоорганізації та використання інформаційно-комунікаційних технологій у практичній підготовці майбутніх педагогів [3; 4]. Водночас потенціал використання цифрових інтерактивних технологій як ефективного засобу формування комунікативної компетентності учнів початкової школи на уроках англійської мови може бути більш повно розкритий.

Роль цифрових інтерактивних засобів у проведенні навчальних занять, які не потребують складної технічної підготовки, але значно підвищують інтерес дитини, є досить істотною. Цифрові платформи створюють умови для розвитку навичок співпраці, дотримання правил спілкування, поваги до думки інших учасників. Зокрема, їх використання створює умови для реалізації особистісно-діяльнісного підходу в навчанні, учнів, позитивно впливає на мотиваційну сферу молодших школярів, забезпечує можливість здійснювати регулярний контроль за динамікою розвитку комунікативних умінь учнів.

Оскільки основні пріоритети, мотивації та установки на навчання певною мовою формуються в дитячі роки, то саме на вчителя англійської мови покладається завдання сформувати в молодшого покоління навички вільного спілкування. Педагог постійно знаходиться в пошуку нових форм взаємодії, що допомагають дитині подолати мовний бар'єр. Для правильної організації цієї роботи вчитель повинен добре знати особливості сучасних платформ, фактори, які діють на формування пізнавальної активності, та методи інтеракції.

Здійснюючи дослідження щодо використання ІКТ у початковій школі, ми визначили форми і методи роботи з учнями: залучення до ігрової діяльності на платформах

LearningApps та Wordwall, проведення онлайн-вікторин через Kahoot!, перегляд автентичних мультфільмів та виконання інтерактивних тестів у Quizizz.

Окреслимо можливості цифрових платформ у формуванні комунікативної компетентності молодших школярів. Платформа LearningApps через завдання на встановлення відповідностей, групування за темами чи співвіднесення слова з зображенням дає змогу сформувати стійкі асоціативні зв'язки в учнів. Використовуючи платформи Kahoot, Quizizz, Blooket, вчитель через цифрові вікторини та інтерактивні вправи формує в учнів мовну точність. Цифрова платформа Padlet надає можливості для створення коротких повідомлень, описів чи відповідей на запитання. Таким чином, вчитель може спостерігати за письмовим мовленням та рівнем грамотності й відповідальності кожного школяра. Важливою умовою їх використання вважаємо комплексну інтеграцію цифрових застосунків у освітній процес, не ізольовано один від одного, а як складову комунікативно орієнтованого уроку, на якому поєднано усне спілкування, практичні вправи, рефлексію, діалог та співпрацю.

З цією метою розроблено експериментальну методичну систему «SmartEnglish Digital Lab», яка передбачає впровадження інтерактивних модулів до змісту уроків англійської мови, що охоплюють лексико-граматичні тренажери, візуалізацію та цифрову взаємодію на основі принципів особистісно орієнтованого й комунікативно-діяльнісного підходів.

Таким чином, в умовах глобальної цифровізації освіти та впровадження стандартів нової української школи роль інтерактивних технологій у початковій школі зростає. Педагог має володіти не лише мовними, а й цифровими знаннями. Лише за таких умов можливе виховання освіченого, гармонійно розвиненого покоління.

Список літератури:

1. Бігич О. Б. Особистісно-діяльнісний розвиток молодшого школяра на уроці іноземної мови: монографія. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2010. 138 с.

2. Kovtun O. The Problem of Formation of Communicative Culture of Individual in Terms of Computerization of Society. Інформаційні технології в освіті. 2016. № 1. С. 192–209.

3. Myronchuk N. Collaborative Work Technology In The Preparation Of Google Presentations By Masters Of Education. Information Technologies and Learning Tools. 2026. Vol. 111, iss. 1. P. 208-222.

4. Myronchuk N. Information and communication technologies as a means for the educational process actors' self-organization. Information Technologies and Learning Tools. 2020. Т. 75, № 1. С. 202-211.